

Vlaams
Parlement

ingediend op **1801** (2018-2019) – Nr. 3
4 maart 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Karin Brouwers en Katia Segers

over het ontwerp van decreet

houdende wijziging van artikel 18, 19, 157 en 218
van het decreet van 27 maart 2009
betreffende radio-omroep en televisie

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde, Herman Wynants;

Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet, Orry Van de Wauwer;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Paul Cordy, Kathleen Krekels, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Elke Wouters, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Maurice Helsen, Tinne Rombouts, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

Documenten in het dossier:

- 1801** (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

1. Algemene bespreking.....	4
1.1. Toelichting	4
1.2. Bespreking	6
2. Artikelsgewijze bespreking.....	7
2.1. Introductie van de amendementen.....	7
2.2. Bespreking per artikel	7
3. Eindstemming.....	9
Gebruikte afkortingen	10
Tekst aangenomen door de commissie.....	11

Op donderdag 28 februari 2019 behandelde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media het ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 18, 19, 157 en 218 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie.

1. Algemene bespreking

1.1. Toelichting

Het voorliggende ontwerp van decreet strekt tot wijziging van verschillende punten van het Mediadecreet, stelt Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel. De wijzigingen zijn in de eerste plaats ingegeven door een EC-onderzoek naar de financiering van de VRT. Het onderzoek ging van start in 2014 en werd na enkele jaren onderhandelen afgesloten in 2018. De Europese Commissie keurde vervolgens het kader rond de VRT goed, op voorwaarde dat Vlaanderen enkele aanpassingen zou aanbrengen aan:

- het Mediadecreet;
- de beheersovereenkomst;
- het kader merchandising en nevenactiviteiten van de VRT.

De beheersovereenkomst werd intussen aangepast. Die aanpassingen zijn al goedgekeurd door de Vlaamse Regering en de raad van bestuur van de VRT. De gewijzigde beheersovereenkomst wordt binnenkort, na de nodige ondertekening, overgemaakt aan het Vlaams Parlement. Afgelopen najaar heeft de raad van bestuur van de VRT ook het kader merchandising en nevenactiviteiten aangepast. De artikelen 2 en 3 van dit ontwerp van decreet bevatten de aanpassingen aan het Mediadecreet die de EC vraagt.

De artikelen 3 en 4 van dit ontwerp van decreet bevatten twee taalkundige en juridisch-technische aanpassingen aan artikel 157 van het Mediadecreet. Dat artikel voert sinds de wijziging door het decreet van 29 juni 2018, een investeringsverplichting in voor niet-lineaire televisieomroeporganisaties.

De sectorraad Media van de SARC bracht op 8 november 2018 een positief advies bij het ontwerp van decreet uit. Wel uitte de raad zijn bezorgdheid met betrekking tot de eventuele mogelijkheid voor niet-lineaire televisieomroeporganisaties om zich te onttrekken aan de verplichtingen van het vermelde artikel 157 van het Mediadecreet, door zich bijvoorbeeld buiten de EU te vestigen.

Minister Gatz herhaalt zijn eerdere mededeling dat een omroep die zich buiten de EU vestigt, het recht verliest van doorgifte tussen EU-lidstaten. De VRM kan aan dienstenverdelers die deze omroep willen doorgeven, vooraf bijkomende voorwaarden opleggen.

De Raad van State formuleerde in zijn advies van 11 december 2018, op twee kleine taalkundige opmerkingen na, geen bezwaren of bedenkingen.

Artikel 2 voegt in artikel 18 van het Mediadecreet een nieuwe paragraaf 2/1 in, die bepaalt dat de Vlaamse Regering het gemotiveerde besluit over het al dan niet goedkeuren van een nieuwe dienst of activiteit, bekendmaakt op haar website. Met 'gemotiveerd besluit' wordt hier de nota aan de Vlaamse Regering met de motivering bedoeld. De Europese Commissie vroeg meer transparantie ten overstaan van de markt over de motieven om een nieuwe dienst goed of af te keuren. Daaraan komt de Vlaamse Regering met dit artikel tegemoet.

Artikel 3 bepaalt dat de VRT ten laatste een jaar voor het verstrijken van haar beheersovereenkomst, een visietekst aan de Vlaamse Regering bezorgt met de concrete krijtlijnen van haar toekomstige publieke omroepopdracht. Ook geplande

nieuwe diensten moet ze in die visietekst vermelden. De Vlaamse Regering moet die visietekst dan voor advies voorleggen aan de SARC. De VRT moet de visietekst ook op haar website publiceren op het moment dat ze deze aan de Vlaamse Regering bezorgt. Ook hiermee komt het ontwerp van decreet tegemoet aan een vraag van de Europese Commissie, verklaart minister Gatz.

Artikel 4 van het voorliggende ontwerp van decreet strekt tot een nieuwe wijziging van artikel 157 van het Mediadecreet, waarvan de huidige versie voortkomt uit artikel 13 van het wijzigingsdecreet van 29 juni 2018, dat het oorspronkelijke artikel 157 heeft vervangen. Het huidige artikel 157 van het Mediadecreet zet artikel 13 van de AVMD-richtlijn om door niet-lineaire televisieomroeporganisaties te verplichten bij te dragen aan de promotie van Europese audiovisuele werken.

Over de AVMD-richtlijn bestond in juni 2018 een politiek akkoord, maar dat moest nog formeel worden goedgekeurd. Op dat moment vielen wijzigingen aan de richtlijn nog niet uit te sluiten. Artikel 13 van de richtlijn is inderdaad nog gewijzigd. Vandaar dat artikel 157 van het Mediadecreet opnieuw een aanpassing behoeft.

Het gaat om een beperkte wijziging, kondigt de minister aan. In de versie waarover het Europees Parlement en de Raad van de EU in juni 2018 een politiek akkoord hadden bereikt, stelt artikel 13, tweede lid, van de AVMD-richtlijn, lidstaten in de gelegenheid om investeringsverplichtingen op te leggen aan aanbieders van mediadiensten die hun diensten richten op hun grondgebied maar in een andere lidstaat zijn 'gevestigd'. In het Engels luidde dit: "established in other member states".

In de verschillende taalversies die in juli 2018 aan de lidstaten werden bezorgd voor juridische-taalkundige controle, bepaalde datzelfde artikel echter dat lidstaten investeringsverplichtingen kunnen opleggen aan aanbieders van mediadiensten die hun diensten richten op hun grondgebied, maar onder de 'bevoegdheid' van een andere lidstaat vallen. In het Engels: "under the jurisdiction of other member states". Ergens onder een bevoegdheid vallen is niet identiek hetzelfde als daar gevestigd zijn, verduidelijkt minister Gatz dit onderscheid.

Op de vergadering van 14 september 2018 benadrukte het Europees Parlement dat de enige juiste versie die is waarover in juni van dat jaar het vermelde politieke akkoord was bereikt. Daarin gaat het over vestiging en niet over bevoegdheid. Zo is die bepaling uiteindelijk ook in de definitieve versie van de nieuwe AVMD-richtlijn gekomen, gepubliceerd op 28 november 2018.

Artikel 157, §4, van het Mediadecreet luidt echter in zijn huidige vorm: "§4. De bepalingen van paragrafen 2 en 3 zijn ook van toepassing op niet-lineaire televisieomroeporganisaties die onder de bevoegdheid vallen van een lidstaat van de Europese Unie en niet-lineaire televisiediensten aanbieden die gericht zijn op de Vlaamse Gemeenschap.". Artikel 4 van het voorliggende ontwerp van decreet past dit artikel 157 opnieuw aan de AVMD-richtlijn aan.

Het verschil tussen vestiging en bevoegdheid wordt duidelijk in artikel 2 van de AVMD-richtlijn. Dat artikel bepaalt wanneer een aanbieder van mediadiensten in een lidstaat is gevestigd – door de locatie van onder andere zijn hoofdzetel, personeel en redactionele beslissingen – en bijgevolg onder de bevoegdheid van die lidstaat valt. Het artikel bepaalt echter ook dat aanbieders van mediadiensten die niet in een lidstaat zijn gevestigd, toch onder zijn bevoegdheid vallen indien ze daar een satelliet-uplink gebruiken of zijn satellietcapaciteit benutten.

Door artikel 2 vallen aanbieders van mediadiensten die in het Verenigd Koninkrijk zijn gevestigd – na de brexit ligt dat buiten de Europese Unie – en bijvoorbeeld in Luxemburg of Frankrijk een satelliet-uplink hebben of satellietcapaciteit van die

lidstaten gebruiken, nog onder de bevoegdheid van de betrokken lidstaat, maar zijn ze zelf niet in een EU-lidstaat gevestigd.

Voor artikel 13 van de AVMD-richtlijn impliceert dit dat lidstaten geen investeringsverplichtingen kunnen opleggen aan dergelijke aanbieders, aangezien die niet in die lidstaat zijn gevestigd. Met andere woorden gaat 'bevoegdheid' verder dan 'vestiging'. Het politieke akkoord tussen de EU-instellingen heeft geopteerd voor de minst verregaande maatregel.

Artikel 5 van het ontwerp van decreet wijzigt artikel 218, §2, van het Mediadecreet. Dit artikel somt de taken van de algemene kamer van de VRM op. Daarin ontbreekt nog een verwijzing naar artikel 157 van het Mediadecreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten. Die verwijzing is noodzakelijk opdat de VRM zijn opdrachten op basis van artikel 157 van het Mediadecreet en het BVR van 1 februari 2019 betreffende de deelname van de particuliere niet-lineaire televisieomroeporganisaties, mag uitvoeren.

1.2. Bespreking

Karin Brouwers verwacht dat het debat ten gronde nog zal komen bij de bespreking van het ontwerp van bekrachtigingsdecreet (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1866/1).

Het commissielid hoopt dat de voorliggende aanpassing aan het Mediadecreet en de amendementen erop een stevige decretale grondslag helpen leggen om de zogenaamde OTT-spelers van het genre Netflix in te schakelen voor de Vlaamse producties. Daarmee moet die regeling dan gewapend zijn tegenover eventuele juridische aanvallen.

Manuela Van Werde beaamt dat het voorliggende ontwerp het Mediadecreet laat overeenstemmen met de Europese verwachtingen betreffende de totstandkoming van de beheersovereenkomst met de VRT.

Voorts voert het de nodige aanpassingen in met betrekking tot de investeringsplicht van OTT-spelers.

De N-VA-fractie steunt het ontwerp van decreet en de amendementen. Ze zorgen voor de noodzakelijke technische aanpassingen.

Bart Caron peilt naar de gevolgen van de wijziging van 'bevoegdheid' naar 'gevestigd'. Heeft die wijziging gevolgen voor televisiediensten van spelers als Amazon, Netflix en Apple? Verliest Vlaanderen daarmee een decretale bevoegdheid? Stel dat een dergelijk bedrijf is gevestigd in post-brexite Groot-Brittannië of in Zwitserland. Kan Vlaanderen dan nog dezelfde verplichtingen opleggen als bij vestiging in bijvoorbeeld Luxemburg of Ierland? Als de EU inderdaad kiest voor de minst verregaande toepassing, welke effecten heeft dat dan voor verplichtingen ten aanzien van lineaire of niet-lineaire televisiediensten?

Minister *Sven Gatz* antwoordt dat de regering de interpretatie van het Europees Parlement heeft gevolgd. Bij uitzendingen uit niet-EU-lidstaten is er wegens niet-vestiging geen bevoegdheid. Het Europees Parlement heeft die beslissing grondig overwogen. Vlaanderen stemt zijn regels daar dan ook op af. Mogelijk brengt dit wel bepaalde complicaties mee.

Misschien ontstaat op die manier shopping, verwacht *Bart Caron*. Omroeporganisaties vestigen zich dan in de landen met de laagste verplichtingen, bijvoorbeeld op het vlak van investeringen.

Minister *Sven Gatz* wijst op de opdracht en bevoegdheid van de VRM om de link tussen de aanbieder van de diensten en de deelstaat technisch te onderzoeken. Maar juridische consequenties kunnen er zeker zijn. Hoe dan ook is dit verhaal niet zwart-wit en is het laatste woord wellicht nog niet gezegd.

Voor de lidstaten is de AVMD-omzetting een boei in het politieke debat die ze zeker moeten nemen. Maar daarmee is het ruime debat op Europees niveau zeker niet afgesloten. De minister verwacht zelfs het tegendeel.

Op dit moment is het voorliggende ontwerp van decreet het beste wat Vlaanderen kan doen en het minimum van wat het moet doen.

Bart Caron erkent dat Vlaanderen zich moet confirmeren aan de Europese beslissing. Hij verwacht dat er nog problemen zullen opduiken die een verdere verfijning nodig zullen maken.

2. Artikelsgewijze bespreking

2.1. Introductie van de amendementen

Lionel Bajart herinnert eraan dat het Vlaams Parlement met het wijzigingsdecreet van 29 juni 2018, artikel 157 van het Mediadecreet heeft vervangen (*Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1587/4*). Op die manier creëerde het een kader voor de verplichte bijdrage van particuliere niet-lineaire tv-omroeporganisaties aan de productie van Vlaamse audiovisuele werken. Het Vlaams Parlement keurde dit ontwerp van decreet eenparig goed.

Op dat moment waren nog uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering nodig om de concrete voorwaarden, criteria, tarieven en eventuele vrijstellingen te bepalen. Aangezien het gaat om een uitvoeringsbesluit waarvan parlementaire bekrachtiging is vereist, heeft de Vlaamse Regering het als ontwerp van decreet ingediend (*Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1866/1*). Het zal dra op de agenda van de commissie komen.

De Raad van State formuleerde bij dit uitvoeringsbesluit opmerkingen die een aanpassing van het Mediadecreet nodig maken. De indieners hebben van de gelegenheid die het voorliggende ontwerp van decreet biedt, gebruik gemaakt om met hun amendementen die aanpassingen in het Mediadecreet te laten opnemen.

2.2. Bespreking per artikel

Opschrift

Amendement nr. 1

Amendement nr. 1, voorgesteld door *Lionel Bajart*, *Wilfried Vandaele*, *Karin Brouwers*, *Manuela Van Werde*, *Joris Poschet* en *Marius Meremans*, strekt tot vervanging van het opschrift.

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Bijgevolg wordt het opschrift vervangen door de in amendement nr. 1 voorgestelde tekst.

Artikel 1 tot en met 3

Artikel 1 tot en met 3 worden eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 3/1 (nieuw) (vernummerd als artikel 4)

Amendement nr. 2

Amendement nr. 2, voorgesteld door Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans, strekt tot de invoeging van een nieuw artikel 3/1.

Dit amendement biedt een rechtsgrond voor de rechtenverwerving door particuliere niet-lineaire televisieomroeporganisaties, aangezien die volgens de Raad van State tot dusver ontbrak, verklaart *Lionel Bajart*. Het voorgestelde artikel 3/1 verduidelijkt die rechtsgrond en laat de Vlaamse overheid toe de voorwaarden daarvoor vast te leggen.

Amendement nr. 2 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Bijgevolg wordt in het ontwerp van decreet een nieuw artikel 3/1 ingevoegd.

Artikel 4 (vernummerd als artikel 5)

Amendement nr. 3

Amendement nr. 3, voorgesteld door Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans, strekt tot de vervanging van artikel 4.

Lionel Bajart situeert de wijziging ten opzichte van het oorspronkelijke artikel 4 in de toevoeging van een extra wijziging aan artikel 157, §4, van het Mediadecreet. Het gaat met name om de vervanging van 'de Vlaamse Gemeenschap' door 'het Nederlandse taalgebied'.

De Raad van State had opgemerkt dat door de terminologie 'de Vlaamse Gemeenschap', de regeling niet uitvoerbaar was omdat in het tweetalige gebied Brussel-hoofdstad niet kan worden bepaald wie als inwoner van de Vlaamse Gemeenschap moet worden beschouwd. Vandaar dat in het uitvoeringsbesluit de term 'Nederlandse taalgebied' wordt gebruikt, wat de hier voorgestelde wijziging aan het Mediadecreet noodzakelijk maakt.

Manuela Van Werde wijst erop dat de EU België in zijn geheel als lidstaat beschouwt. Het amendement voorkomt een procedureslag over de toepasbaarheid in Brussel-Hoofdstad.

Amendement nr. 3 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Bijgevolg wordt artikel 4 vervangen door de in amendement nr. 3 voorgestelde tekst.

Artikel 4/1 (nieuw) (vernummerd als artikel 6)

Amendement nr. 4

Amendement nr. 4, voorgesteld door Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans, strekt tot de invoeging van een nieuw artikel 4/1.

Lionel Bajart legt uit dat dit amendement gevolg geeft aan de kritiek van de Raad van State omtrent de sanctionering bij niet-voldoen aan de investeringsverplichting. Het voorontwerp van besluit nam de geldende regeling voor dienstenverleners op basis van artikel 184 van het Mediadecreet. Indien die onvoldoende investeren in coproductieprojecten, moeten ze aan het VAF het volledige bedrag betalen, zonder aftrek van al voorgelegde investeringen. Volgens de Raad van State was deze regeling niet-conform met de Grondwet, het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Vandaar een aanpassing in het ontwerp van besluit, waardoor voorafgaande investeringen wel van het volledige bedrag mogen worden afgetrokken. Daardoor zou echter een verschil ontstaan tussen de OTT-spelers en de dienstenverleners, indien die laatste geen beroep kunnen doen op de aftrek. Het voorliggende amendement voert die aftrek ook voor hen in door het woord "zonder" te vervangen door "met".

Amendement nr. 4 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Bijgevolg wordt in het ontwerp van decreet een nieuw artikel 4/1 ingevoegd.

Artikel 5 (vernummerd als artikel 7)

Artikel 5 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 6 (nieuw) (vernummerd als artikel 8)

Amendement nr. 5

Amendement nr. 5, voorgesteld door Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans, strekt tot de invoeging van een nieuw artikel 6.

Lionel Bajart legt uit dat dit amendement de inwerkingtreding van de artikelen 3/1 en 4 (na vernummering de artikelen 4 en 5) van het voorliggende ontwerp van decreet op dezelfde datum laat plaatsvinden als artikel 157 van het Mediadecreet, namelijk op 1 januari 2019.

Amendement nr. 5 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Bijgevolg wordt aan het ontwerp van decreet een nieuw artikel 6 toegevoegd.

3. Eindstemming

Het geamendeerde ontwerp van decreet wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Bart CARON,
voorzitter

Karin BROUWERS
Katia SEGERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AVMD	audiovisuele mediadiensten
BVR	besluit van de Vlaamse Regering
EC	Europese Commissie
EU	Europese Unie
OTT	over the top
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (= Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media)
VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds
VRM	Vlaamse Regulator voor de Media
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**ONTWERP VAN DECREET**

houdende wijziging van artikel 18, 19, 157, 184/1 en 218
van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 18 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2018, wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2/1. De Vlaamse Regering maakt de nota met de motivering voor het verlenen of weigeren van de toestemming voor een nieuwe dienst of activiteit als vermeld in paragraaf 1, bekend op haar website.”

Art. 3. In artikel 19 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 oktober 2016, wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De VRT bezorgt uiterlijk een jaar voor het verstrijken van haar beheersovereenkomst een visietekst aan de Vlaamse Regering waarin ze de concrete krijtlijnen van haar toekomstige publieke omroepopdracht schetst, met specifieke vermelding van de geplande nieuwe diensten. De Vlaamse Regering bezorgt die tekst aan de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media met het oog op het advies, vermeld in artikel 20, §3. De VRT publiceert die visietekst gelijktijdig met het bezorgen aan de Vlaamse Regering op haar website.”

Art. 4. In artikel 157, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2018, wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De particuliere niet-lineaire televisieomroeporganisaties die deelnemen aan de productie van Vlaamse audiovisuele werken onder de vorm van een financiële bijdrage aan het Vlaams Audiovisueel Fonds, kunnen rechten verwerven met betrekking tot producties die gerealiseerd worden met die financiële bijdrage. De Vlaamse Regering bepaalt hiervoor de nadere voorwaarden en procedures.”

Art. 5. In artikel 157, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “onder de bevoegdheid vallen van” worden vervangen door de woorden “gevestigd zijn in”;

2° de woorden “de Vlaamse Gemeenschap” worden vervangen door de woorden “het Nederlandse taalgebied”.

Art. 6. In artikel 184/1, §3, derde lid, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie wordt het woord “zonder” vervangen door het woord “met”.

Art. 7. Aan artikel 218, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2012, 17 januari 2014, 21 februari 2014 en 29 juni 2018, wordt een punt 16° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“16° de uitvoering van de opdrachten omschreven in en/of voortvloeiend uit artikel 157 en de uitvoeringsbesluiten ervan.”.

Art. 8. De artikelen 4 en 5 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2019.